

Günümüze Yalnız Resimleri Kaldı!..

Keselikurtlar

Keselikurt nasıl bir hayvandı? Kurt muydu, kaplan mıydı yoksa kanguru mu? Üçü de değildi. Bu sözü edilmeye değer hayvanın başı bir kurdu, kuyruğu köpeği, kürkündeki çizgiler de bir kaplanı andırıyordu. Karnındaki kesesine bakarak ona bir kanguru da diyebilirdiniz. Ama o bir Marsupialia idi, yani keselimemeliydi.

Bunun nedeni olarak da aynı besinleri tükettikleri için sürekli rakabet halinde bulundukları Tasmanya kurdunun soyunun tükenmiş olması. Artık Tasmanya canavarları avlarını paylaşmıyor.

Keselikurt Avustralya, Tasmanya ve Yeni Gine'de yaygın olarak bulunan bir hayvandı.

Boyu 110 cm kadar olan yetişkin bir keselikurdun, kilosu 15-35 arasında değişirdi. Kuyrukları kısaydı ve kıllarla örtülüydü. Ayakları 5 parmaklıydı. Dişleri, yavrularını kesesinde taşırdı. Yine tıpkı bir kanguru gibi iki arka ayağı üzerinde durabilirdi; ama iyi bir koşucu değildi bu hayvanlar. Kayalıklardaki mağaralar, ormanlardaki ağaç kovukları onların yuvasıydı. Gün boyu güneşin altında yatar, sonra hava kararmaya başlayınca küçük gruplar halinde toplanıp ava çıkarlardı.

Keselikurtlar etoburdu yani etle beslenirlerdi. Doğal olarak, çok keskin dişleri, çok güçlü çeneleri vardı. Başta kangurular olmak üzere, küçük kuşlar, küçükbaş hayvanlar kısaca pek çok küçük boyutlu hayvan keselikurtların avları olurlardı. (İnsanlar için de tehlikeli oldukları bazı kaynaklarda belirtilmektedir.)

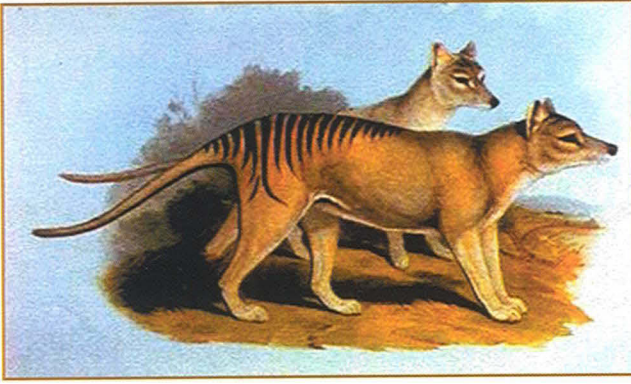

Latince adı *Thylacinus cynocephalus* olan bu ilginç hayvana Tasmanya kaplanı, Tasmanya kurdu ya da kısaca keselikurt

denir. Tasmanya kurdunu hepimizin yakından tanıdığı ünlü çizgi film karakteri Tasmanya canavarıyla karıştırmamak gerekir. Gerçekte de Tasmanya canavarı adı verilen bir hayvan vardır. O da tıpkı keselikurt gibi etobur bir keselimemelidir. Tasmanya canavarının sayısı, hastalığa yakalanmaları nedeniyle bir zamanlar oldukça azalmıştı. Ama sonra tekrar normale döndü. Şimdilerde Tasmanya'da beyazların bu adaya geldiği zamanlarda var olandan daha fazla sayıda Tasmanya canavarı var.

Keselikurtların yaşadığı Tasmanya adasının yüzölçümü 67 800 km² dir. Avustralya'nın Victoria eyaletinin güneyinde kalır bu ada.

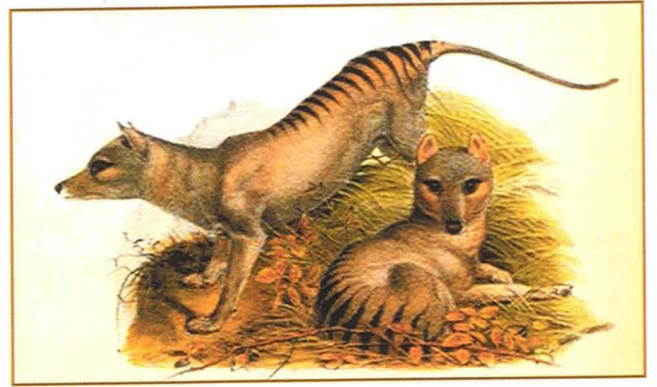

Tasmanya'nın etrafında pek çok küçük ada bulunur. İşte bu adaya ilk gelen beyaz göçmen Abel J. Tasman'dır. Abel J. Tasman geldiği yerin henüz bir ada olduğunu bilmiyor ve burayı Avustralya anakarasının bir bölgesi sanıyordu. Bu adaya, 1855'e değin Van Diemen's Land adı verildi, ada daha sonra Tasmanya adını aldı.

İşte Tasmanya'yı işgal eden bu uygar beyazlar, önce Tasmanya Aborjinlerinin, yani adanın ve Avustralya'nın yerli halkının soyunu kuruttular, sonra da Tasmanya kaplanının, yani keselikurtların. Nasıl mı?

Keselikurdun yaşadığı bölgelere gelen beyaz göçmenlerin koyun, sığır sürüleri, tavukları, horozları vardı. Bu insanların çoğu geçimini hayvancılıkla sağlıyordu. Keselikurtların da vazgeçemediği avlar arasında koyunlar bulunmaktaydı. Koyunsa beyaz göçmenlerin çok değer verdiği bir hayvandı. İşte bu noktada keselikurtlarla adadaki beyaz insanlar arasında bir çekişme başladı. Çekişme sürüp gitti. Beyazlar bu çekişmeyi günden güne kaybetmeye başladılar. Öyle ki 1880'de bir koyun sürüsü sahibi yalnızca bir yılda, sürüsünden 448 koyununu keselikurtlara kaptırmış. Elbette bu durum beyazları çok öfkeliyordu. Keselikurtlarla baş etmenin yolunun, bu hayvanın kökünü kazımak olduğuna inandılar. 1832'de keselikurtların başına 10 Shilling ödül koyup ödül avcılarını işbaşına çağırdılar. Bu ödül avcılığı davetine bir süre sonra, 1888 yılında devlet de katıldı. Üstelik ödülü artırarak.

İnsanların ellerindeki silahlara daha fazla dayanamayan keselikurtlar 1920 yılında hemen hemen tümüyle yok edildi. 1930'da yalnızca 3 keselikurt kalmıştı. Bunlardan erkek olan bir keselikurt 1931'de Londra

Hayvanat Bahçesi'nde, dişi olanı da 1934'te Hobart Hayvanat Bahçesi'nde doğal yollardan yaşamını yitirdi. Böylece bu hayvanın soyu tükenmiş oldu.

İşin daha da ilginç bir yanı var. Önce ölüm hükmü verip ödül avcılarını bu işle görevlendiren devlet 1936 yılında keselikurtları koruma altına almaya karar

verdi. Ama ne yazıkki çok geç alınmış bir karardı. Ortada korunma altına alınacak keselikurt kalmamıştı.

Ama 1999 yılına gelindiğinde Avustralyalı bir bilim adamı soyu tükenmiş keselikurdun yeniden yaşama döndürülebileceğini söylüyor. Bu iddialı plana esin kaynağı olan şey, keselikurdun çok iyi korunmuş örneğinin bir müzede keşfedilmiş olması.

1866'da doğan keselikurt yavrusu Sydney'deki Avusturalya Müzesi'nde, alkol dolu bir kavonozun içerisinde bulunmuş. Bu da örnekteki DNA'ların keselikurdun yeniden yaratılması için kullanılabileceği anlamına geliyor. Örnekten hasarsız DNA elde edilebilmesi halinde bunun, türün yaşayan bir akrabasının yumurta hücresine nakledilebileceği belirtiliyor. Bu iş için de Tasmanya canavarının uygun bir taşıyıcı anne olabileceği düşünülüyor.

Bu yavrunun kopyalanmasında kullanılacak yöntemse, kuzu Dolly'nin kopyalanmasında kullanılan yöntemle benziyor. Bilim adamları bu çalışmanın 5-15 yıl içinde gerçekleştirileceği görüşünde. Belki de, en geç 15 yıl içinde dünyamız keselikurtlarla yeniden birlikte olabilecek.

Gülgün Akbaba